

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
POBIERZ PLAKAT
www.rpo.gov.pl

Konwencja Stambulska

#porozmawiajMY

o prawie do równego traktowania

Dlaczego RPO zajmuje się Konwencją Stambulską i przemocą wobec kobiet?

Rzecznik Praw Obywatelskich pełni funkcję niezależnego organu do spraw równego traktowania. Jednym z priorytetowych zadań Rzecznika jest przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet, która stanowi formę dyskryminacji ze względu na płeć.

Według statystyk Policji tylko w 2019 r. przemocy doznało przeszło 88 tysięcy osób, z czego **ponad 65 tysięcy stanowiły kobiety!**

Czy Konwencja wprowadza nowe rozwiązania w polskim prawie?

TAK

Polskie prawo zawiera luki w systemie ochrony przed przemocą np. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **nie przewiduje ochrony przed przejawami przemocy ekonomicznej, pozbawia wsparcia osoby doświadczające przemocy ze strony byłego partnera lub męża**, z którym ofiara nie zamieszkuje.

Niewystarczająco chroniona jest również sytuacja kobiet szczególnie narażonych na nierówne traktowanie przez państwo np. seniorek, migrantek czy kobiet z niepełnosprawnościami.

Słyszałem, że Konwencja całkowicie pomija sytuację mężczyzn, to prawda?

NIE

Konwencja poświęca dużo uwagi kobietom, ponieważ obejmuje formy przemocy, których doświadczają jedynie kobiety (przymusowa aborcja, okaleczenie narządów płciowych) lub też takie, których kobiety doświadczają **znacznie częściej niż mężczyźni** (przemoc seksualna i gwałt, molestowanie seksualne, przemoc domowa, przymusowe małżeństwo, sterylizacja).

Konwencja nie podważa w żaden sposób faktu, że mężczyźni również padają ofiarami przemocy domowej, ekonomicznej lub seksualnej.

Konwencja zachęca państwa do stosowania jej przepisów do wszystkich ofiar przemocy domowej: mężczyzn, dzieci i osób starszych (art. 2 ust. 2).

Jak Konwencja odnosi się do kwestii religii?

Konwencja nie wskazuje, że religia jest źródłem przemocy.

Konwencja wymaga, żeby strony zagwarantowały, że kultura, zwyczaje, religia, tradycja czy tzw. „honor” **nie będą uznawane za usprawiedliwienie dla wszelkich aktów przemocy objętych zakresem Konwencji** (art. 12 ust. 5).

Czy stosowanie Konwencji stanowi zagrożenie dla rodzin?

Celem Konwencji nie jest regulowanie życia rodzinnego czy modelu rodziny. Konwencja nie zawiera ani definicji rodziny, ani nie promuje określonego jej typu.

Wymaga za to od rządów zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom, które są zagrożone w domu lub przez członków rodziny.

Prawdziwym zagrożeniem dla rodzin jest przemoc i jej bagatelizowanie, a nie środki, które mają na celu ochronę i wspieranie ofiar - przemoc nie jest sprawą prywatną!

W internecie czytałam, że ta Konwencja wprowadza definicję gender...? To prawda?

Konwencja mówi o tym, że przemoc jest często związana z płcią, częściej doświadczają jej kobiety. Są też takie formy przemocy, których doświadczają tylko kobiety.

Konwencja nie zmierza do „usunięcia różnic” pomiędzy płciami biologicznymi. Nie mówi także, że kobiety i mężczyźni muszą być tacy sami.

Konwencja Stambulska zwalcza natomiast stereotypowe przekonania związane z płcią, które mogą usprawiedliwiać przemoc, np. że kobiety powinny być podległe mężczyznom. Jej przepisy mają na celu walkę ze szkodliwymi stereotypami, zwyczajami i tradycjami, które narosły wokół kobiet.

Jak Konwencja odnosi się do kwestii orientacji seksualnej i tożsamości płciowej?

Konwencja nie ustanawia nowych standardów w odniesieniu do tożsamości płciowej i orientacji seksualnej, w tym do prawnego uznawania par tej samej płci.

Konwencja, podobnie jak Konstytucja RP zakazuje dyskryminacji z wielu powodów, w tym z powodu tożsamości płciowej i orientacji seksualnej. Oznacza to, że państwo ma obowiązek chronić i wspierać wszystkie ofiary przemocy, niezależnie od ich cech.

Co Konwencja mówi o edukacji?

Powielanie stereotypów związanych z płcią w edukacji oznacza ograniczanie rozwoju naturalnych talentów i zdolności dziewcząt i chłopców, ich wyborów edukacyjnych i zawodowych, jak również ich życiowych szans.

Edukacja, którą otrzymują dzieci znacząco wpływa na to, jak myślą o sobie samych, swoich rówieśnikach i czy relacje, jakie nawiązują są pozbawione przemocy. **Nie wpływa na orientację seksualną, ani tożsamość płciową.**

Konwencja dąży do promowania wartości równości płci, wzajemnego szacunku i relacji międzyludzkich bez przemocy.